

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami* klasa 1 część 1

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącego propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w pierwszym semestrze klasy 1. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

* zakres rozszerzony

	materiał obligatoryjny
	materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
STAROŻYTNOŚĆ – O EPOCE					
2. Fundamenty kultury europejskiej	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>antykw, klasycyzm, monoteizm i politeizm, judaizm i chrześcijaństwo</i> • określić ramy czasowe epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić kręgi kulturowe starożytnej Europy i je scharakteryzować 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić symboliczne znaczenie Aten, Rzymu i Jerozolimy • wypowiedzieć się na temat greckich filozofów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiadać się na temat fundamentalnej roli starożytności klasycznej w historii kultury europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić znaczenie prawa rzymskiego dla rozwoju późniejszych kodyfikacji prawnych
3. Grecja, Rzym	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>polis, demokracja, prawo, obywatel</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić złoty wiek Aten • wymienia osiągnięcia starożytnych Greków • wymienia osiągnięcia starożytnych Rzymian 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różnice pomiędzy kulturą Grecji i Rzymu • wyjaśnić, na czym polegał antropocentryzm cywilizacji antyku 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>kalokagatia</i> • wypowiedzieć się na temat idei kształtujących życie starożytnych 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wpływu starożytności na współczesność
4. Filozofia antyczna	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejszych filozofów starożytnej Grecji: Sokratesa, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić podstawowe założenia filozofii Sokratesa, Platona, Arystotelesa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegał przełomowy charakter działalności Sokratesa i omówić 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat znaczenia działalności Arystotelesa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ filozofii starożytnych na epoki późniejsze

	<p>Platona i Arystotelesa</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić etymologię oraz znaczenie słowa <i>filozofia</i> • wyjaśnić pojęcie <i>cnoty</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze założenia szkoły filozoficznej stoików, epikurejczyków i sceptyków 	<p>jego metodę filozoficzną</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić dualistyczną koncepcję świata według Platona 		
<p>5. i 6. Sztuka antyku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać najważniejsze zabytki starożytnej Grecji i Rzymu • wymienić cechy antycznego ideału piękna 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić główne cechy sztuki antycznej • wyjaśnić, jak Grecy rozumieli piękno • wymienić innowacje architektoniczne wprowadzone przez Rzymian 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie harmonii w sztuce antyku • wytłumaczyć, co to jest kanon • objaśnić pojęcie <i>mimesis</i> jako kategorii sztuki antycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy dzieła sztuki według następujących kryteriów: stosunek do natury, kompozycja, sposób ukazania tematu, kontekst kulturowy i filozoficzny 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnić okresy klasyczny i hellenistyczny w historii sztuki starożytnej Grecji i przyporządkować im konkretne dzieła
<p>7. Teatr antyczny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje literackie i zdefiniować dramat • wskazać podstawowe elementy budowy teatru greckiego – orchesterę, proscenium, skene, parodos • wyjaśnić, na czym polegała zasada trzech jedności • wymienić przynajmniej dwa tytuły tragedii Sofoklesa: <i>Król Edyp</i> i <i>Antygona</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnić antyczne gatunki dramatyczne: tragedię, komedię i dramat satyrowy • opisać podstawowe elementy budowy teatru greckiego – orchesterę, proscenium, skene, parodos • przedstawić budowę dramatu antycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić historię narodzin teatru • swobodnie posługiwać się pojęciami: <i>dytyramb</i>, <i>koryfeusz</i>, <i>agon</i>, <i>chór</i>, <i>koturny</i>, <i>maska</i>, <i>deus ex machina</i>, <i>amfiteatr</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę trzech pisarzy w rozwoju dramatu: Ajschylosa, Eurypidesa i Sofoklesa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić etymologię słowa <i>tragedia</i> • omówić wpływ tragików greckich: Ajschylosa, Eurypidesa i Sofoklesa oraz komediopisarza Arystofanesa na rozwój teatru
STAROŻYTNOŚĆ – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
<p>8. Wprowadzenie do literatury starożytnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czytać ze zrozumieniem tekst informacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> • referować informacje pozyskane z tekstu informacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić gatunki literatury starożytnej 	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcia: mit, symbol, <i>sacrum</i>, <i>profanum</i>, rodzaje 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić podstawowe wątki i tematy podejmowane przez

Grecji i Rzymu		<ul style="list-style-type: none"> wymienić twórców literatury starożytnej 		<p>literackie, epika, liryka, dramat, poezja tyrtejska, anakreontyk, <i>mimesis</i></p>	starożytnych twórców literatury
9., 10. i 11. Mitologia grecka	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejszych bogów greckich: Zeus, Posejdon, Hades, Hera, Hestia, Demeter, Afrodyta, Apollo, Ares, Atena, Hermes i Hefajstos scharakteryzować najważniejszych bogów olimpijskich 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcie <i>mit</i> na tle wierzeń świata starożytnego odróżnić mit od legendy i baśni omówić rodzaje mitów: kosmogoniczne, teogoniczne, antropogeniczne oraz genealogiczne, i podać ich konkretne przykłady wymienić frazeologizmy pochodzące z mitologii i objaśnić ich znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> interpretować mit o Orfeuszu omówić znaczenie mitów dla starożytnych Greków omówić kondycję człowieka w starożytnym świecie w świetle mitów 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcie <i>archetyp</i> w kontekście mitu o Orfeuszu wskazać archetypy w innych mitach greckich 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać i omówić antyczne toposy w kulturze współczesnej
12. Konteksty i nawiązania – Zbigniew Herbert, <i>H. E. O.</i>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść tekstu wskazać narratora omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów tekstu wskazać nawiązania do mitu o Orfeuszu 	<ul style="list-style-type: none"> określić problematykę utworu omówić rolę nawiązań do mitu o Orfeuszu 	<ul style="list-style-type: none"> interpretować treści symboliczne i metaforyczne utworu 	<ul style="list-style-type: none"> interpretować rolę opozycji światła i mroku w kreacji Orfeusza
*13., 14. i 15. Mitologia starożytnych Rzymian <i>UWAGA! Zgodnie z rozporządzeniem MEiN w sprawie zmian w liście lektur obowiązującego od 1.09.2021 Mitologia rzymska została usunięta</i>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować mity rzymskie scharakteryzować najważniejszych rzymskich bogów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać terminy pochodzące z mitologii rzymskiej obecne we współczesnym języku wskazać wpływy greckie na mitologię rzymską 	<ul style="list-style-type: none"> omówić różnice pomiędzy mitologią grecką a rzymską 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zależności pomiędzy wierzeniami starożytnych Rzymian a ich priorytetami 	<ul style="list-style-type: none"> omówić rodzaje i znaczenie wpływów na światopogląd starożytnych Rzymian

z listy lektur.					
16. i 17. Homer, <i>Iliada</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>epos</i> • wymienić najważniejszych bohaterów <i>Iliady</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy eposu homeryckiego • wymienić cechy stylu homeryckiego • omówić kompozycję <i>Iliady</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe użyte we fragmencie i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat obrazu człowieka ukazanego w <i>Iliadzie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję dotyczącą tezy, że <i>Iliada</i> ukazuje tragiczną koncepcję ludzkiego losu
18. Konteksty i nawiązania – George R.R. Martin, <i>Nawalnica mieczy. Krew i złoto</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony • wskazać narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentu • wskazać we fragmencie cechy powieści <i>fantasy</i> • omówić kompozycję fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe użyte we fragmencie i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać fragment ze sceną pojedynku opisaną w <i>Iliadzie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację na temat sposobów przedstawiania pojedynków w kulturze
19. Konteksty i nawiązania – <i>Troja</i> w reżyserii Wolfganga Petersena	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść filmu • opisać scenerię filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów filmu • omówić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia bohaterów • porównać treść filmu z treścią mitu trojańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat środków filmowych użytych w dziele 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat rzetelności i jakości filmu
20. Homer, <i>Odyseja</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>epos</i> • wymienić najważniejszych bohaterów <i>Odysei</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy eposu homeryckiego • wymienić cechy stylu homeryckiego • omówić kompozycję <i>Odysei</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe użyte we fragmencie i omówić ich funkcję • wskazać i omówić archetypy obecne we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat obrazu człowieka i jego losu ukazanego w <i>Odysei</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby przedstawiania motywu wędrowki w kulturze
21. i 22. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst

			filozoficzny, egzystencjalny		
23., 24., 25. i 26. <i>Antyгона</i> Sofoklesa	<ul style="list-style-type: none"> • streścić <i>Antygonę</i> Sofoklesa • wymienić racje Kreona i racje Antygony 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście elementy budowy dramatu antycznego • omówić zasadę trzech jedności na przykładzie utworu Sofoklesa • scharakteryzować głównych bohaterów • wymienić funkcje chóru w dramacie antycznym na przykładach z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć tragizm w kontekście utworu • na przykładzie działań Kreona określić funkcjonowanie ironii tragicznej • przedstawić istotę winy tragicznej w odniesieniu do losów głównych bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować koncepcję człowieka i losu w świecie starożytnych Greków, odnosząc się do <i>Antygony</i> • posługiwać się pojęciem <i>hybris</i> przy charakteryzowaniu postaci Kreona i Antygony • objaśnić zagadnienie <i>katharsis</i> jako jednej z podstawowych kategorii tragedii greckiej 	<ul style="list-style-type: none"> • streścić mit o rodzie Labdakidów • wyjaśnić, na czym polega zasada <i>decorum</i> na przykładzie <i>Antygony</i>
*27.,28. i 29. Arystofanes, <i>Chmury</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść komedii Arystofanesa • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję <i>Chmur</i> • scharakteryzować bohaterów komedii • wymienić elementy składające się na komizm utworu • wskazać w utworze cechy komedii greckiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić konflikt racji w <i>Chmurach</i> • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia Sokratesa 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat antycznego sporu filozofii z poezją 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sposobu przedstawienia poglądów Sokratesa
30. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
*31. Platon, <i>Państwo</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegało państwo idealne według Platona 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić metaforyczne znaczenie opowieści o jaskini 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić funkcję dialogu dla wymowy fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat koncepcji przedstawionej przez

		<ul style="list-style-type: none"> • opisać, jak według Platona wygląda poznawanie prawdy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy rzeczywistością materialną a idealną 		Platona
<p>*32. Najstarsza teoria literatury – <i>Poetyka</i> Arystotelesa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>poetyka normatywna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dzieła • wymienić najważniejsze założenia <i>Poetyki</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>mimesis</i> • wyjaśnić, na czym polega epizodyczność fabuły 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i omówić sposoby wywołania <i>katharsis</i> • omówić funkcję mitów w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję poetyki normatywnej w procesie twórczym
<p>*33. O sile argumentów – <i>Retoryka</i> Arystotelesa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>retoryka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dzieła • wymienić cechy wypowiedzi retorycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i omówić trzy grupy środków, za pomocą których mówca może przekonać kogoś do swojej racji 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować wypowiedź retoryczną według wskazówek Arystotelesa 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przydatności retoryki w różnych sytuacjach
<p>34. Nieśmiertelność poety – liryka Horacego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić postać Horacego • wyjaśnić pochodzenie pojęcia <i>mecenas sztuki</i> w nawiązaniu do biografii Horacego • wyjaśnić pojęcie <i>horacjanizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cechy charakterystyczne pieśni • rozpoznać rodzaj liryki omawianych utworów, jego adresata, sposób kreacji podmiotu lirycznego i sytuacji lirycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę utworów • umieścić treść utworu w kontekście poznanych filozofii • wskazać środki wyrazu artystycznego zastosowane w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć pisemną analizę i interpretację wiersza Horacego 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać szerokie konteksty i nawiązania
<p>35. Poeta w świecie współczesnym – <i>Na odejście poety i pociągu osobowego</i> Tadeusza Różewicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać topos literacki obecny w wierszu • wskazać środki językowe zastosowane w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • formułować problem zaprezentowany w wierszu • interpretować tytuł utworu • omówić funkcję środków językowych zastosowanych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat dialogu z tradycją zaprezentowanego w wierszu • interpretować utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat dwóch wizji sztuki: Horacego i Różewicza
<p>*36. i 37. Mitologiczne początki Rzymu – <i>Eneida</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • wymienić głównych 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentów • omówić kompozycję 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega parenetyczny charakter utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relację Eneasza i Dydony w kontekście priorytetów 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać Eneasza i Odysuseusza

Wergiliusza	bohaterów <i>Eneidy</i> • przedstawić genezę utworu	<i>Eneidy</i>	• wskazać środki językowe zastosowane w utworze i omówić ich funkcję	starożytnych Rzymian	
*38. <i>Eneida</i> z innego punktu widzenia – <i>Lawinia</i> Ursuli Le Guin	• zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony • wskazać narratora	• scharakteryzować bohaterów fragmentu • wypowiedzieć się na temat funkcji narracji pierwszoosobowej	• przedstawić problematykę fragmentu • omówić sposób reinterpretacji mitu • omówić portret psychologiczny bohaterki	• interpretować fragment w kontekście krytyki feministycznej	• podjąć dyskusję na temat sposobu przedstawiania kobiet w kulturze
STAROŻYTNOŚĆ – NAUKA O JĘZYKU					
39. Język a inne systemy znaków	• wymienić rodzaje znaków • definiować znaki naturalne i konwencjonalne	• omówić język jako system znaków	• posługiwać się różnymi kodami ikonicznymi	• porównać różne formy przekazywania informacji	• wyjaśnić przyczyny nieporozumień językowych
40. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenie umiejętności	• posługiwać się nowo poznany słownictwo	• wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań • rozróżnia rodzaje kodów (języków)	• poszerzyć świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• sprawnie posługiwać się językiem
STAROŻYTNOŚĆ – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
41. Wypowiedź argumentacyjna	• przedstawić strukturę wypowiedzi argumentacyjnej • wymienić rodzaje argumentów	• omówić sposoby budowania spójności między zdaniami • rozwinąć zaproponowaną argumentację	• zaproponować argumenty do podanej tezy i podeprzeć je przykładami	• zbudować spójną, poprawną i przekonującą wypowiedź argumentacyjną	
42. Jak skutecznie przemawiać?	• przedstawić strukturę przemówienia • wymienić środki retoryczne	• przedstawić zależności pomiędzy sposobem budowania przemówienia a sytuacją	• budować przemówienie podążając za wskazówkami	• wygłosić spójne przemówienie dostosowane do sytuacji komunikacyjnej	

komunikacyjną					
STAROŻYTNOŚĆ – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
43. i 44. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
BIBLIA – O EPOCE					
45. Biblia – wiadomości wstępne	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić religie, wywodzące się z Biblii • określić podstawowe podobieństwa i różnice pomiędzy judaizmem a chrześcijaństwem 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>Testament</i> w odniesieniu do Biblii • przedstawić podział ksiąg biblijnych i podać przykłady • wyjaśnić pojęcia: <i>kanon</i>, <i>apokryf</i> • podać przykłady frazeologizmów wywodzących się z Biblii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różnice między Starym a Nowym Testamentem • wyjaśnić, czym są Ewangelie i wymienić ewangelistów • wymienić przekłady Biblii • wymienić cechy stylu biblijnego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat roli Biblii w kulturze • omówić funkcje Biblii – sakralną, poznawczą i estetyczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wyczerpująco opisać jedną z religii, wywodzących się z Biblii • wymienić święte księgi innych religii
BIBLIA – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
46. Księga Rodzaju – dzieje początków świata i ludzkości	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować powstanie świata i człowieka według Biblii 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie frazeologizmu <i>zakazany owoc</i> • zdefiniować pojęcia: <i>genesis</i>, <i>patriarcha</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać biblijny opis stworzenia świata i człowieka z opisem mitologicznym 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować opowieść o zerwaniu owocu z drzewa zakazanego (grzechu pierworodnym) 	<ul style="list-style-type: none"> • formułować wypowiedź na temat wolnej woli w kontekście opowieści o grzechu pierworodnym
47. Konteksty i nawiązania – <i>Co się naprawdę zdarzyło w ogrodzie Eden</i> Harolda S. Kushnera	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu Harolda Kushnera • zrelacjonować treść historii o grzechu pierworodnym 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podobieństwa i różnice, które autor eseju dostrzega między ludźmi a zwierzętami 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję pytań w tekście Harolda Kushnera • porównać autorską interpretację historii biblijnej z interpretacją 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat autorskiej interpretacji historii o grzechu pierworodnym 	

			kanoniczną		
48. Konteksty i nawiązania – <i>Prawiek i inne czasy</i> Olgi Tokarczuk	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony • wskazać narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy realistyczne i fantastyczne we fragmencie • wskazać motywy biblijne we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cel gry opisanej we fragmencie • przedstawić problematykę fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować treści niedosłowne fragmentu • wypowiedzieć się na temat funkcji mitu kosmogonicznego w życiu wspólnoty 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać szerokie konteksty i nawiązania
49. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i uzasadniać własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
50. Rozważania o cierpieniu – Księga Hioba	<ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć historię Hioba • przedstawić kompozycję Księgi Hioba 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Hioba • omówić relacje między Hiobem a Bogiem na podstawie fragmentu Biblii 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować przemianę postawy Hioba po rozmowie z Bogiem 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sensu cierpienia i zgody Boga na istnienie zła (teodycei) 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawiania cierpienia w kulturze popularnej • interpretować obraz Léona Bonnata w kontekście historii Hioba
51. Dociekanie sensu ludzkiego życia w Księdze Koheleta	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, kim był Kohelet • zrelacjonować fragment 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać środki stylistyczne użyte we fragmencie • wskazać rady Koheleta, jak należy przeżywać swój los 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję środków stylistycznych użytych we fragmencie • określić problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować teologiczną wymowę Księgi Koheleta • wskazać podobieństwa pomiędzy radami Koheleta a radami greckich filozofów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz Adriaena van Utrechta w kontekście omawianego utworu
52. Poezja biblijna – Księga Psalmów	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkować psalmy do liryki • określić rodzaj liryki oraz nadawcę i adresata psalmów • definiować pojęcia: <i>psalm, psalterz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • sklasyfikować psalmy według poznanych kryteriów • podać przykłady paralelizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat związku psalmów z muzyką • odnaleźć środki stylistyczne zastosowane w psalmach i omówić ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz Boga wyłaniający się z psalmów 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać tłumaczenia psalmów (z Biblii Tysiąclecia, Jana Kochanowskiego i Czesława Miłosza)

<p>53. Interpretacja tekstu – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
<p>54. Konteksty i nawiązania – Wojciech Wencel, <i>Psalm</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić, jakimi środkami językowymi został osiągnięty patos w wierszu • określić funkcję środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić koncepcję Boga i człowieka przedstawioną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać szerokie konteksty i nawiązania
<p>55. Biblijne oblicza miłości – Pieśń nad Pieśniami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić przynależność Pieśni do liryki • zrelacjonować treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować relacje między Oblubieńcem a Oblubienicą • w kontekście utworu wyjaśnić pojęcie <i>miłość zmysłowa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić oddziaływanie Pieśni na zmysły, podając cytaty z tekstu • odnaleźć środki stylistyczne zastosowane w Pieśni i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przynależności Pieśni do kanonu biblijnego • wypowiedzieć się na temat alegorycznej interpretacji Pieśni 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać opis miłości zaprezentowany w Pieśni z wybranymi utworami miłosnymi z kręgu popkultury • opisać Oblubienicę z obrazu Rossettiego i porównać ją z literackim pierwowzorem postaci w Biblii
<p>56. Wizja końca świata w Apokalipsie św. Jana</p>	<ul style="list-style-type: none"> • streścić Księgę Apokalipsy na podstawie przeczytanych fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać jeźdźców Apokalipsy i scharakteryzować ich na podstawie ryciny Albrechta Dürera • zdefiniować pojęcie <i>eschatologii</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać główne cechy stylu Apokalipsy • interpretować symbole i alegorie, znajdujące się w omawianych fragmentach 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobów obrazowania i wywoływania nastroju grozy w Apokalipsie • porównać biblijną Apokalipsę z innymi przedstawieniami końca świata 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć w formie pisemnej analizę porównawczą Apokalipsy i dowolnego dzieła prezentującego koniec świata (literackiego, malarskiego bądź filmowego)
<p>57.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie posługiwać

Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	poznanym słownictwo	w rozwiązywaniu zadań	świadomość językową	wykorzystywać wiedzę językową	się językiem
58. Konteksty i nawiązania – Cormac McCarthy, <i>Droga</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów tekstu • wyjaśnić pojęcie <i>postapokaliptyczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać rzeczywistość opisaną we fragmentach z Apokalipsą św. Jana 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przesłanie płynące z tekstu • analizować postawy i emocje bohaterów w obliczu katastrofy 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wybrany tekst kultury opisujący rzeczywistość postapokaliptyczną
59. Filmowe nawiązanie do Biblii – <i>Dekalog I</i> Krzysztofa Kieślowskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję o postawie filmowego Krzysztofa 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat dialogów, narracji i kadrowania w filmie • analizować rolę przypadku w konstrukcji fabuły 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować postać graną w filmie przez Artura Barcisia • podjąć dyskusję na temat hierarchii wartości we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat innego filmu z cyklu <i>Dekalog</i>
BIBLIA – NAUKA O JĘZYKU					
60. Akt komunikacji językowej	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować akt komunikacji językowej • wymienić, co składa się na akt komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co należy zrobić, aby komunikat był dobrze zrozumiany 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję mowy ciała w procesie komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ sytuacji społecznej na jakość aktu komunikacji 	
61. Informacja, prośba czy zakłęcie? Funkcje wypowiedzi.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić funkcje wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować poszczególne funkcje wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcje dominujące w danej wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukać w tekście przykłady poszczególnych funkcji wypowiedzi 	
BIBLIA – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
62. Jak napisać plan twórczy i odtwórczy tekstu?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje planów • wymienić cechy dobrze przygotowanego planu 	<ul style="list-style-type: none"> • przerehabilitować podany plan 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć plan odtwórczy tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć plan twórczy tekstu 	
BIBLIA – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
63. i 64. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy

				argumentować • uogólnić, podsumować i porównać	badawcze
ŚREDNIOWIECZE – O EPOCE					
65. Średniowiecze – wprowadzenie do epoki	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić etymologię nazwy epoki • wymienić najważniejsze wydarzenia związane z początkiem i końcem średniowiecza • wyjaśnić pojęcia: <i>teocentryzm, feudalizm</i> • wymienić fazy średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić najważniejsze wydarzenia związane z początkiem i końcem średniowiecza • wymienić średniowieczne wzorce osobowe • porównać ramy czasowe średniowiecza polskiego i europejskiego • scharakteryzować średniowieczny system szkolny • wyjaśnić pojęcie: <i>Biblia pauperum</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować specyfikę periodyzacji polskiego średniowiecza • omówić średniowieczny uniwersalizm, teocentryzm oraz dualizm 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować rolę karnawału 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać wpływ antyku i kultury arabskiej na średniowiecze
66. i 67. Sztuka średniowieczna	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać najważniejsze zabytki polskiego i europejskiego średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić podstawowe cechy stylu romańskiego i gotyckiego • podać przykłady zabytków polskiego i europejskiego średniowiecza • posługiwać się następującymi terminami: <i>plaskorzeźba, rzeźba pełnofigurowa, fresk,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić i zilustrować przykładami parenetyczny i anonimowy charakter sztuki średniowiecznej • omówić alegorię i podać jej przykłady • posługiwać się następującymi terminami: <i>symultanizm, iluminatorstwo, miniatura, chorał,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować średniowieczne dzieło sztuki według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić styl romański od gotyckiego • wymienić cechy stylu bizantyjskiego i podać jego przykłady • wypowiedzieć się na temat muzyki średniowiecznej

		<i>pieta, ikona, nawa, ołtarz, prezbiterium, apsyda, katedra, przypora, rozeta, witraż, portal</i>	<i>bazylika</i>		
68. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
ŚREDNIOWIECZE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
69. <i>Bogurodzica</i> – najstarszy polski utwór poetycki	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać ze zrozumieniem <i>Bogurodzicę</i> • wskazać przykłady archaizmów w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać podmiot liryczny oraz adresata utworu • wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i składniowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu • omówić funkcję <i>Bogurodzicy</i> w średniowiecznej Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w treści <i>Bogurodzicy</i> motyw <i>deesis</i> i odnieść go do sztuk plastycznych • omówić formę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podobieństwa między motywem <i>deesis</i> w <i>Bogurodzicy</i> a tym przedstawionym na ikonie
70. Ludzki wymiar cierpienia Matki Boskiej w <i>Lamencie świętokrzyskim</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść <i>Lamentu świętokrzyskiego</i> • wskazać przykłady archaizmów w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • określić sytuację liryczną, podmiot liryczny i adresatów utworu • wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i składniowe 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Maryję jako matkę • omówić motyw <i>Stabat mater</i> w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać obrazy Maryi z <i>Lamentu świętokrzyskiego</i> i z <i>Bogurodzicy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać obrazy męki Pańskiej przedstawione w <i>Lamencie świętokrzyskim</i> i na obrazie Grünewalda • wypowiedzieć się na temat obrazu Żydów w tekście <i>Lamentu</i>
71. Średniowieczny ideał ascety – <i>Legenda o św. Aleksym</i>	<ul style="list-style-type: none"> • streścić żywot św. Aleksego • wskazać przykłady archaizmów w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować świętego jako ascetę • wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście typowe elementy legendy hagiograficznej 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności ascety oraz sensu takiej drogi do świętości • omówić parenetyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać inne przykłady ascezy średniowiecznej • omówić rolę świętych w życiu ludzi średniowiecza

		słotwórcze		charakter utworu	
72. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
73. Konteksty i nawiązania – <i>Opowieść małżonki świętego Aleksego</i> Kazimierzy Hłakowiczówny	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego • rozpoznać kontekst literacki wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • określić typ liryki • scharakteryzować podmiot liryczny i adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać legendę średniowieczną z poetyckim komentarzem współczesnej poetki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst kulturowy wykorzystany w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć pisemną analizę i interpretację wiersza
74. Motyw tańca śmierci w <i>Rozmowie Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i>	<ul style="list-style-type: none"> • streścić utwór • wskazać przykłady archaizmów w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz śmierci przedstawiony w utworze, posługując się przy tym terminem <i>alegoria</i> • wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i składniowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić motyw <i>danse macabre</i> • wyjaśnić przyczyny popularności motywu śmierci w średniowieczu • w kontekście utworu wyjaśnić pojęcia: <i>memento mori</i> i <i>ars moriendi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie lektury omówić światopogląd ludzi średniowiecza • omówić utwór jako satyrę społeczną • wypowiedzieć się na temat „czarnej śmierci” w średniowieczu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać motyw <i>danse macabre</i> przedstawiony w <i>Rozmowie</i> z jego ujęciem na obrazie Bernta Notkego
75. Konteksty i nawiązania – <i>Śmierć i co potem</i> Terry’ego Pratcheta	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów • omówić zachowanie bohatera w chwili śmierci 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić pogląd Śmierci na przemiany cywilizacyjne • porównać sposób przedstawienia śmierci w utworze Terry’ego Pratcheta i w <i>Rozmowie Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić uniwersalną wymowę fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić alegoryczny obraz śmierci w innych tekstach kultury
*76. Tryumf śmierci w	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł i objaśnić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać w filmie konwencję moralitetu i 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować przesłanie filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać szerokie konteksty i nawiązania

<i>Siódmej pieczęci</i> Igmara Bermana	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć nawiązania do kultury i obyczajowości średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> • w kontekście filmu wyjaśnić pojęcia: <i>personifikacja, taniec śmierci</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • ją omówić • w kontekście filmu wyjaśnić pojęcie <i>teodycea</i> 		
77. Świętość afirmacyjna – św. Franciszek	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • opisać postać św. Franciszka z Asyżu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać postawy dwóch świętych: św. Franciszka i św. Aleksego • wyjaśnić reakcję zwierząt na słowa św. Franciszka 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić problematykę utworu • omówić funkcję elementów fantastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować metaforyczne znaczenie utworu • wyjaśnić pojęcie: <i>franciszkanizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować scenę z życia św. Franciszka ukazaną na fresku Giotto
78. Konteksty i nawiązania – <i>Imię róży</i> Umberto Eco	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać dwie wersje historii o kazaniu św. Franciszka do ptaków 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać problemy społeczne poruszone we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić uniwersalne problemy poruszone we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat roli autorytetów
79. Ideal rycerza – <i>Pieśń o Rolandzie</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejszych bohaterów <i>Pieśni o Rolandzie</i> • scharakteryzować Rolanda • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić Rolanda jako wzorzec osobowy rycerza • wskazać w utworze cechy eposu rycerskiego • omówić elementy <i>ars moriendi</i> obecne w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić symbole obecne w pieśni • porównać wzorzec wojownika współczesnego ze średniowiecznym 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przykłady współczesnych wzorców osobowych
*80. Filozofia średniowieczna – <i>Wyznania</i> św. Augustyna	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować fragment <i>Wyznań</i> św. Augustyna • przybliżyć postać św. Augustyna 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję <i>Wyznań</i> • wymienić podstawowe założenia filozofii św. Augustyna • wyjaśnić pojęcia: <i>asceza, iluminacja, dualizm duszy i ciała</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić naturę i pochodzenie zła 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wyjaśnienie obecności zła w świecie zawarte w Księdze Hioba z interpretacją tego problemu w <i>Wyznaniach</i> św. Augustyna 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz Fra Angelico w kontekście fragmentu
*81. Filozofia średniowieczna –	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować fragmenty <i>Summy teologicznej</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić podstawowe założenia filozofii św. Tomasza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega opisany w tekście dowód na 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat zastosowanej przez św. Tomasza 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności poglądów głoszonych

<i>Summa teologiczna</i> św. Tomasza z Akwinu	<ul style="list-style-type: none"> • przybliżyć postać św. Tomasza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>scholastyka</i> 	istnienie Boga <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega scholastyczny sposób myślenia 	argumentacji <ul style="list-style-type: none"> • porównać filozofię św. Tomasza i św. Augustyna 	przez św. Augustyna i Tomasza
82. Średniowieczna miłość – <i>Dzieje Tristana i Izoldy</i>	<ul style="list-style-type: none"> • streścić podany fragment <i>Dziejów Tristana i Izoldy</i> • wymienić najważniejszych bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu • sformułować zasady miłości dworskiej • omówić etos rycerski na przykładzie Tristana 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić funkcję fantastyki w utworze • wyjaśnić, na czym polega tragizm Tristana i Izoldy 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować specyfikę uczucia łączącego Tristana i Izoldę • wypowiedzieć się na temat obyczajowości średniowiecznej na podstawie <i>Dziejów Tristana i Izoldy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić topos nieszczęśliwej miłości na wybranym przykładzie z kultury współczesnej
83. Konteksty i nawiązania – Halina Poświatowska, *** [<i>tutaj leży Izold...</i>]	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać sytuacje liryczną w wierszu • omówić aluzję literacką zastosowaną w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • sformułować tezę interpretacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować wiersz • wskazać i omówić konteksty interpretacyjne • porównać przesłanie wiersza i przesłanie <i>Dziejów Tristana i Izoldy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać analizę i interpretację wiersza, uwzględniając konteksty
84. Kompetencje językowe i komunikacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznany słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie posługiwać się językiem
85. Historiografia polska w średniowieczu – <i>Kronika polska</i> Galla Anonima	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcie <i>kroniki</i> • zrelacjonować treść fragmentów • opisać obowiązki króla przedstawione przez kronikarza 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić dzieła polskiej historiografii średniowiecznej • zdefiniować pojęcie <i>historiografii</i> • zaprezentować wzorzec władcy na podstawie charakterystyki Bolesława Chrobrego pióra Galla Anonima 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować dzieła polskiej historiografii średniowiecznej • wypowiedzieć się na temat <i>Kroniki polskiej</i> jako źródła historycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat stosunków społecznych i obyczajowości w średniowiecznej Polsce na podstawie <i>Kroniki polskiej</i> • omówić uwarunkowania historyczne początków piśmiennictwa 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wizerunku współczesnych władców w mediach

				polskiego	
<p>*86. Testament poetycki François Villona</p> <p><i>UWAGA! Zgodnie z rozporządzeniem MEiN w sprawie zmian w liście lektur obowiązującego od 1.09.2021 Wielki testament Villona został usunięty z listy lektur.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować życiorys Villona stanowiący kanwę utworu • zrelacjonować treść fragmentów • wskazać nadawcę i adresata ballady 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu • wyjaśnić pojęcie – <i>testament poetycki</i> • wskazać środki językowe użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję środków językowych użytych w utworze • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz przemijania zawarty w <i>Wielkim Testamencie</i> • wypowiedzieć się na temat refleksji odnośnie ludzkiego życia zawartych w <i>Wielkim testamencie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać szerokie konteksty i nawiązania
<p>87. Podróż po zaświatach – <i>Boska Komedia</i> Dantego Alighieri</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • omówić fabułę całego utworu • wymienić przewodników Dantego po zaświatach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić genezę <i>Boskiej komedii</i> • wyjaśnić tajemnicę tytułu • scharakteryzować narratora • omówić kompozycję poematu • wyjaśnić pojęcia: <i>poemat epicki, summa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy dzieła charakterystyczne dla średniowiecza i renesansu • zinterpretować alegorie obecne w poemacie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu obrazowania w utworze • wskazać źródła kulturowe, z których czerpał Dante 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Dante uczynił swoim przewodnikiem Wergiliusza
ŚREDNIOWIECZE – NAUKA O JĘZYKU					
<p>88. Od słowa do zdania. Czym jest gramatyka?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić działy gramatyki 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować działy gramatyki 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznawać błędy we wskazanych wypowiedziach i określać rodzaj błędu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję poszczególnych działów gramatyki w budowaniu wypowiedzi 	
<p>*89. Jak powstał i jak rozwijał się język polski?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>język praindoeuropejski</i> • wymienić grupy języków słowiańskich 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać języki należące do poszczególnych grup języków słowiańskich • wskazać zmiany kształtujące system gramatyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zmiany kształtujące system gramatyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić procesy językowe, które ukształtowały podane słowa i zwroty • wskazać w dziełach kultury dawnej dowody na zmiany językowe 	
ŚREDNIOWIECZE – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
<p>90.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować notatkę 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować notatkę 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje notatkę 	

Jak robić notatki?	syntetyzującą • wymienić formy notatki syntetyzującej	rodzaje notatek	syntetyzującą	syntetyzującą w formie mapy myśli	
ŚREDNIOWIECZE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
91. i 92. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Autorka: Magdalena Lotterhoff

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami* klasa 1 część 2

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącego propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w drugim semestrze klasy 1. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

* zakres rozszerzony

	materiał obligatoryjny
	materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
RENEANS – O EPOCE					
1. i 2. U progu czasów nowożytnych	<ul style="list-style-type: none"> wymienić umowne daty wskazujące na początek renesansu w Europie wymienić umowną datę początku renesansu w Polsce wyjaśnić znaczenie i pochodzenie nazwy epoki wyjaśnić pojęcie <i>reformacji</i> i opisać rolę Marcina Lutra dostrzec powiązania pomiędzy renesansem a antykiem 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnić, na czym polegała reformacja oraz podać jej przyczyny opisać przemiany kulturowe dające podwaliny nowej epoce wskazać powiązania pomiędzy renesansem a antykiem wymienić wyznania protestanckie wyjaśnić pojęcia: <i>humanizm</i> i <i>antropocentryzm</i> w kontekście epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić społeczne uwarunkowania narodzin epoki renesansu wyjaśnić rolę wydarzeń wyznaczających początek renesansu w kształtowaniu nowej epoki wyjaśnić pojęcie: <i>ad fontes</i> 	<ul style="list-style-type: none"> analizować wpływ antyku na narodziny nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić podłoże różnicy pomiędzy periodyzacją renesansu w Europie i Polsce objaśnić wpływ odkrycia Mikołaja Kopernika, wynaleźnienia druku i upadku Konstantynopola na kształtowanie się epoki renesansu
3. i 4. Sztuka renesansu	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać dzieła sztuki renesansowej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy charakterystyczne stylu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać i zilustrować przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> analizować renesansowe dzieło 	<ul style="list-style-type: none"> opisać twórczość renesansowych

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejszych twórców renesansu 	<p>renesansowego i objaśnić je na przykładach</p> <ul style="list-style-type: none"> zaprezentować dzieła polskiego renesansu wyjaśnić pojęcia: <i>akt, portret, perspektywa, scenka rodzajowa, krąganki, miasto idealne</i> 	<p>najważniejsze tematy sztuki renesansowej</p> <ul style="list-style-type: none"> opisać twórczość najważniejszych artystów renesansu (Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Rafael, Sandro Botticelli) 	<p>sztuki</p> <ul style="list-style-type: none"> analizować wpływ antyku na sztukę renesansu 	<p>artystów północnych</p> <ul style="list-style-type: none"> analizować i oceniać dzieła renesansowe wypowiedzieć się na temat muzyki renesansowej
<p>5. <i>Mona Lisa</i> a sztuka ulicy</p>	<ul style="list-style-type: none"> opisać obraz wskazać pierwowzór obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> opisać kompozycję obrazu porównać z obrazem Leonarda da Vinci 	<ul style="list-style-type: none"> opisać kompozycję obrazu w kontekście banknotu jednodolarowego 	<ul style="list-style-type: none"> interpretować wymowę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić inne dzieła wchodzące w dialog z dziełem Leonarda da Vinci
RENEANS – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
<p>6. Wzorcowy obraz szlacheckiego życia – <i>Żywot człowieka poczciwego</i> Mikołaja Reja</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentów wskazać adresata utworu wypowiedzieć się na temat Mikołaja Reja 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję <i>Żywota człowieka poczciwego</i> scharakteryzować tytułową postać wskazać środki językowe zastosowane we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję środków językowych zastosowanych we fragmencie wymienić i omówić cechy idealnego szlachcica 	<ul style="list-style-type: none"> omówić obraz świata przedstawiony we fragmencie wyjaśnić, na czym polega parenetyczny charakter dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat kontekstu społecznego
<p>7. Poezja religijna Jana Kochanowskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wiersza określić rodzaj liryki wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego wypowiedzieć się na temat Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> określić gatunek utworu i wskazać na jego pochodzenie omówić sposób kreacji nadawcy i adresata tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać interpretacji wiersza zanalizować renesansowy charakter wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> porównać kreację Boga w wierszu Jana Kochanowskiego z jego obrazem w utworach średniowiecznych rozpoznać rodzaj wersyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie indywidualnych poszukiwań, wyjaśnić pojęcie <i>deus artifex</i> i odnieść je do utworu Jana Kochanowskiego skonfrontować wiersz Jana Kochanowskiego z obrazem Pietera Bruegela
<p>8. i 9. Świat myśli Jana</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść <i>Pieśni: IX, XXIV, V</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy światopoglądu 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć i omówić wątki horacjańskie w 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać wnikliwej analizy i interpretacji 	<ul style="list-style-type: none"> porównać <i>Pieśń XXIV z Ksiąg wtórych z</i>

<p>Kochanowskiego, utrwalony w <i>Pieśniach</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować gatunek: <i>pieśń</i> • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego omawianych pieśniach 	<p>renesansowego w podanych pieśniach Jana Kochanowskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wierszy • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • na podstawie wierszy, scharakteryzować światopogląd Jana Kochanowskiego • wyjaśnić pojęcia: <i>horacjanizm, cnota, fortuna, stoicyzm, epikureizm</i> 	<p>utworach Jana Kochanowskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • zanalizować wiersze pod kątem obecności elementów stoicyzmu i epikureizmu • zdefiniować humanistyczny ideał człowieka na podstawie wierszy 	<p>utworów</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworach cechy wiersza sylabicznego 	<p>wierszami Horacego</p>
<p>10. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
<p>11., 12. i 13. „Żaden ojciec podobno barziej nie miłował Dziecięcia” – o <i>Trenach</i> Jana Kochanowskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść <i>Treny</i> Jana Kochanowskiego do jego biografii • zrelacjonować treść podanych <i>trenów</i> • zdefiniować <i>tren</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy filozofii stoickiej w <i>Trenach</i> • rozpoznać w <i>Trenie IX</i> pozorny panegiryk • odczytać odbudowę światopoglądu poety w <i>Trenie XIX</i> • wyjaśnić pojęcia: <i>poezja funeralna, liryka żałobna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kryzys światopoglądowy poety na podstawie <i>trenów</i>: IX, X i XI • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w <i>Trenach</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji <i>trenów</i> • określić, jakie innowacje wprowadził Jan Kochanowski w <i>trenie</i> jako gatunku literackim 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia żałoby we współczesnym tekście kultury

<p>14. O śmierci ponad epokami – ***[<i>Anka! to już trzy i pół roku</i>] Władysława Broniewskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki, wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć nawiązania do <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego • w kontekście wiersza wyjaśnić etymologię imienia <i>Zofia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy stylistycznej wiersza • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w kontekście <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat opisu śmierci i żałoby w różnych epokach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć pracę pisemną, w której dokona analizy porównawczej wierszy: [<i>Anka! to już trzy i pół roku</i>] Władysława Broniewskiego i <i>Trenu</i> XIX Jana Kochanowskiego
<p>15. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
<p>*16. <i>Treny</i> jako cykl poetycki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję cyklu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia Urszulki w <i>Trenach</i> • wskazać inspiracje mitologiczne i biblijne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić <i>Treny</i> jako świadomą kreację artystyczną • wskazać elementy renesansowe w cyklu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cykl jako świadectwo kryzysu światopoglądowego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Trenów</i>
<p>17. Artystyczna parafraza psalmów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść psalmów • zdefiniować psalm • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego w psalmach 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść <i>Psalterz Dawidów</i> do tradycji biblijnej • wyjaśnić pojęcia: <i>translatoryka</i>, <i>humanizm chrześcijański</i>, <i>poeta doctus</i> • omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat specyfiki tłumaczenia • omówić obraz Boga i człowieka wyłaniający się z psalmów • porównać wybrane tłumaczenie psalmu Jana Kochanowskiego z tłumaczeniem zamieszczonym w Biblii Tysiąclecia 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić uniwersalny charakter tłumaczenia • podjąć dyskusję na temat granic wolności tłumacza 	
<p>18., 19. i 20.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kunszt 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na

Jan Kochanowski, <i>Odprawa posłów greckich</i> (lektura)	dramatu • przedstawić genezę utworu	do budowy tragedii antycznej • scharakteryzować bohaterów	problematykę utworu • przedstawić konflikt postaw	poetycki pieśni chóru • opisać aluzje do realiów XVI-wiecznej Polski w utworze	temat aktualności <i>Odprawy posłów greckich</i>
21. Podsumowanie wiadomości na temat Jana	• wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Jana Kochanowskiego • wymienić omawiane utwory Jana Kochanowskiego	• scharakteryzować wybrane utwory Jana Kochanowskiego	• wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Jana Kochanowskiego	• omówić znaczenie twórczości Jana Kochanowskiego w rozwoju literatury polskiej	• wypowiedzieć się na temat światopoglądu Jana Kochanowskiego w kontekście jego biografii i twórczości
22. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• porządkować informacje zawarte w tekście	• przetwarzać informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
23. <i>Kazania sejmowe</i> Piotra Skargi	• zrelacjonować argumentację zaprezentowaną przez Piotra Skargę • wyjaśnić pojęcie: <i>retoryka</i>	• umieścić <i>Kazania sejmowe</i> w kontekście historycznym • wskazać w tekście wątki biblijne • wyjaśnić pojęcia: <i>anarchia szlachecka</i> , <i>złota wolność</i> , <i>tolerancja religijna</i>	• wskazać w tekście środki retoryczne i omówić ich funkcję • scharakteryzować stylizację proroczej groźby w <i>Kazaniach sejmowych</i>	• podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Kazań sejmowych</i> we współczesnym społeczeństwie polskim • skonfrontować treść obrazu Jana Matejki z realiami historycznymi, wyciągnąć wnioski na temat ideologicznej funkcji obrazu	• zanalizować obraz Jana Matejki
24. Ironicznie o miłości ojczyzny	• zrelacjonować treść utworu • wskazać podmiot liryczny i adresata utworu	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata utworu • określić nastrój utworu	• określić problematykę utworu	• porównać sposób postrzegania miłości do ojczyzny przez podmiot liryczny oraz Piotra Skargę	• podjąć dyskusję na temat roli miłości do ojczyzny w procesie wychowawczym
*25. <i>Żywoty</i> świętych Piotra	• zrelacjonować treść utworu	• omówić kompozycję <i>Żywotów świętych</i>	• określić problematykę utworu	• porównać sposób postrzegania miłości do	• wskazać konteksty i nawiązania

Skargi UWAGA! Zgodnie z rozporządzeniem MEiN w sprawie zmian w liście lektur obowiązującego od 1.09.2021 pozycja <i>Żywoty świętych Piotra Skargi</i> została usunięta z listy lektur.	<ul style="list-style-type: none"> wskazać podmiot liryczny i adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcie: <i>hagiografia</i> scharakteryzować bohatera fragmentu 		ojczyzny przez podmiot liryczny oraz Piotra Skargę	
*26. i 27. <i>Świat na opak – Gargantua i Pantagruel</i> François Rabelais’ego	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentów omówić genezę utworu omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję utworu wyjaśnić pojęcie: <i>parodia</i> scharakteryzować bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić alegoryczny sens fragmentów przedstawić problematykę fragmentów omówić elementy parodii 	<ul style="list-style-type: none"> analizować język fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat roli śmiechu w życiu człowieka
*28. <i>W idealnym państwie – Utopia</i> Tomasza Morusa	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentu przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję dzieła wskazać prawa i obowiązki mieszkańców Utopii 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy idealnego państwa 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić motyw utopii dawniej i dziś wyjaśnić, na czym polega antyutopia i podać przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat ideału społeczeństwa przedstawionego w dziele Morusa
*29. <i>Antyutopijna wizja przyszłości – Nowy wspaniały świat</i> Aldousa Huxleya	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentu wyjaśnić pojęcie: <i>antyutopia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić cel działań przedstawionych we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> omówić podobieństwa i różnice pomiędzy utopią i antyutopią na przykładzie <i>Utopii</i> Tomasza Morusa i <i>Nowego wspaniałego świata</i> Aldousa Huxleya 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat wartości istotnych dla Republiki Świata 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję, czy ważniejsza jest jednostka, czy społeczność
*30. <i>Próby</i> Michela de Montaigne’a	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić kompozycję <i>Prób</i> wskazać problemy poruszone w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> omówić <i>Próby</i> jako przykład eseistyki 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać teksty świadczące o subiektywnym charakterze tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać przykłady sentencji we fragmencie i rozwinąć zawarte w niej myśli
31. Filmowy obraz nocy	<ul style="list-style-type: none"> opisać relacje przedstawione w filmie 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wycinek historii Francji 	<ul style="list-style-type: none"> analizować pobudki kierujące tytułową 	<ul style="list-style-type: none"> rozważyć problem zła w człowieku na 	<ul style="list-style-type: none"> przywołać szerokie konteksty i nawiązania

św. Bartłomieja – <i>Królowa Margot</i> Patrice’a Chéreau	panujące na dworze francuskim	stanowiący tło wydarzeń rozgrywających się w filmie	bohaterką filmu	podstawie fabuły filmu	
RENEANS – NAUKA O JEZYKU					
*32. Podstawowe zasady polskiej pisowni: fonetyczna, morfologiczna, historyczna i konwencjonalna	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>ortografia</i> • wymienić zasady rządzące ortografią 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować zasady rządzące ortografią 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zasady pisowni regulujące zapis podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić cel stworzenia zasad ortograficznych 	
33. Kiedy używamy wielkich, a kiedy – małych liter?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić powody stosowania wielkiej litery 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić reguły pisowni wielką literą 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić pisownię wielką literą w podanych słowach • podać przykłady wyjątków 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie wielkich liter w tekście poetyckim 	
34. Łącznie czy rozdzielnie? Pisownia partykuł <i>nie</i> i <i>by</i>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić części mowy, z którymi partykułę <i>nie</i> piszemy łącznie oraz części mowy, z którymi partykułę <i>nie</i> piszemy rozdzielnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady łącznej bądź rozdzielnej pisowni partykuły <i>by</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić pisownię <i>nie</i> oraz <i>by</i> w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić pisownię <i>nie</i> oraz <i>by</i> w tekście poetyckim 	
35. Kompetencje językowe i komunikacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznany słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie posługiwać się językiem
RENEANS – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
36. Streszczenie a parafraza	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcia: <i>streszczenie</i> i <i>parafraza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić proces tworzenia streszczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić różnicę pomiędzy streszczeniem a parafrazą 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać streszczenia i parafrazy podanych tekstów 	
RENEANS – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
37. i 38. Powtórzenie	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty

wiadomości	sądy i opinie	konteksty	stanowisko	wymagany materiał	• formułować i rozwiązywać problemy badawcze
BAROK – O EPOCE					
39. Barok – świat wewnętrznych sprzeczności	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić etymologię terminu <i>barok</i> • określić ramy czasowe epoki • określić ramy czasowe polskiego baroku 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować podstawowe różnice pomiędzy renesansem a barokiem • wyjaśnić, dlaczego w historii okres baroku nazywany jest czasem wojen • wyjaśnić pojęcia: <i>monarchia absolutna</i>, <i>kontrreformacja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować najważniejsze postanowienia soboru trydenckiego • omówić przyczyny i przejawy niepokoju duchowego • scharakteryzować specyfikę baroku polskiego • wyjaśnić pojęcie: <i>sarmatyzm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat życia codziennego w baroku • omówić filozofię baroku 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować wpływ soboru trydenckiego na kształt epoki • podać przykłady teatralizacji życia w baroku • scharakteryzować tło historyczne epoki
40. i 41. Sztuka baroku	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać cechy stylu barokowego na przedstawionych przykładach • wymienić najważniejszych twórców okresu baroku • wymienić najważniejsze cechy stylu barokowego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować twórczość najważniejszych przedstawicieli sztuki barokowej • scharakteryzować malarstwo barokowe, posługując się przykładami • przedstawić cechy architektury barokowej na wybranym przykładzie 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować założenia światopoglądowe sztuki baroku • wymienić i opisać najważniejsze dzieła sztuki barokowej 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać rolę Kościoła jako mecenasa sztuki • dokonać analizy dzieła barokowego według wskazanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć samodzielną analizę i interpretację wybranego dzieła sztuki barokowej
42. Konteksty i nawiązania:	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować życie codzienne w baroku na podstawie filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować postać służącej Griet 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać kadry z filmu z obrazami Jana Vermeera 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować i ocenić kreację Scarlett Johanson 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć prezentację na temat obrazu artysty w filmie

<i>Dziewczyna z perłą</i> Peters Webbera	<ul style="list-style-type: none"> opisać proces powstawania dzieła sztuki 				
BAROK – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
43. i 44. Poezja metafizyczna Mikołaja Sępa Szarzyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> odczytać ze zrozumieniem wiersze Mikołaja Sępa Szarzyńskiego wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego oraz określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć cechy poezji metafizycznej w utworach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w analizowanych sonetach wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> określić problematykę utworów określić funkcję środków stylistycznych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy i interpretacji utworów porównać obraz Boga zawarty w wierszach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem Boga w <i>Hymnie</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> analizować, zawarty w podanych sonetach pogląd poety na temat sensu istnienia skonfrontować sonety Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem <i>In ictu oculi</i>
45. Poezja Daniela Naborowskiego	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować wiersze przedstawić genezę utworów wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego i określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wiersz <i>Krótkość żywota</i> jako traktat zawierający tezę i argumentację potwierdzającą tezę odnaleźć w wierszach cechy literatury metafizycznej odnaleźć w wierszach cechy literatury dworskiej i je scharakteryzować wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję środków stylistycznych w wierszach omówić koncept w wierszu <i>Na oczy królowny angielskiej</i> wyjaśnić, na czym polega dramatyzm przedstawienia ludzkiej egzystencji w wierszu <i>Krótkość żywota</i> 	<ul style="list-style-type: none"> analizować znaczenie paradoksów kończących wiersz dokonać analizy i interpretacji utworów 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać interpretacji obrazu <i>Maria Magdalena</i>
46. Barok w poezji współczesnej – Jarosław Marek Rymkiewicz, Róża oddana Danielowi Naborowskiemu	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wiersza wyjaśnić pojęcie: <i>anafora</i> 	<ul style="list-style-type: none"> określić zasadę kompozycyjną, według której zbudowany jest wiersz wskazać podobieństwa 	<ul style="list-style-type: none"> wykazać się znajomością topiki barokowej i wskazać, które toposy zostały wykorzystane w wierszu Rymkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> porównać wiersz Rymkiewicza z wierszem barokowym o podobnej konstrukcji dokonać analizy i interpretacji wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> przygotować prezentację, dotyczącą obecności toposu róży w literaturze i sztuce

		<p>między wierszem Rymkiewicza a poezją Naborowskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić symbolikę róży w naszej kulturze • omówić funkcję anafory 		
<p>47. Poezja dworska Jana Andrzeja Morsztyna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wiersza <i>Do trupa</i> zdefiniować sonet • zdefiniować pojęcie paradoksu i wyjaśnić je na przykładzie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić istotę konceptu w wierszach: <i>Niestatek</i> i <i>Do trupa</i> • wskazać elementy sensualizmu w analizowanych wierszach • wskazać środki stylistyczne w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcie marinizmu po analizie wierszy Jana Andrzeja Morsztyna • omówić funkcję środków stylistycznych zastosowanych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji wierszy • podjąć dyskusję na temat prawdy o człowieku, zawartej w wierszu <i>Niestatek</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • skonfrontować wiersz <i>Do trupa</i> z rzeźbą Berniniego w kontekście barokowego ujęcia tematu śmierci
<p>48. Barok w poezji współczesnej – Stanisław Grochowiak, ***[<i>Dla zakochanych to samo staranie...</i>]</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>erotyk</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe • wskazać podobieństwa związane z doświadczeniem miłości i śmierci 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę wiersza • omówić funkcję środków stylistycznych • omówić podobieństwa między wierszem Grochowiaka a utworami Morsztyna 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji wiersza 	
<p>49. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
<p>50. Sarmaty portret własny – <i>Pamiętniki</i> Jana Chryzostoma Paska</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować sarmatyzm, wymienić jego wady i zalety • zrelacjonować treść fragmentów • wymienić kluczowe 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować biografię Jana Chryzostoma Paska jako typową dla sarmaty • na podstawie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję <i>Pamiętników</i> • wskazać w tekście <i>Pamiętników</i> elementy mentalności sarmackiej i je omówić 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować styl i język <i>Pamiętników</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat obecności elementów mentalności sarmackiej wśród współcześnie żyjących Polaków

	fakty biografii Jana Chryzostoma Paska	Jana Chryzostoma Paska zdefiniować pamiętnik			
51. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i uzasadniać własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
52. Kompetencje językowe i komunikacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznany słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie posługiwać się językiem
53. William Szekspir i jego czasy	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować najważniejsze fakty z biografii Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze dzieła Williama Szekspira • przedstawić specyfikę teatru elżbietańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić nowatorstwo twórczości Szekspira wobec klasycznej tragedii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić specyfikę tragizmu w dziełach Szekspira 	
54., 55., 56., 57. i 58. <i>Romeo i Julia</i> Williama Szekspira (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę dramatu • wymienić bohaterów dzieła • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów dzieła • wskazać nawiązania do reguł starożytnych • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób postrzegania miłości przez poszczególnych bohaterów • wskazać cechy dramatu szekspirowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować język utworu • podjąć dyskusję na temat aktualności dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić tekst kultury współczesnej nawiązujący do dzieła Szekspira
59., 60., 61., 62. i 63. <i>Makbet</i> Williama Szekspira (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę dramatu • wymienić bohaterów dzieła • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównych bohaterów tragedii • wskazać przyczyny ostatecznej klęski Makbeta • wskazać elementy realistyczne i fantastyczne w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować pod względem psychologicznym motywację działań głównych bohaterów • określić rolę czarownic w procesie budowania napięcia w dramacie • określić funkcję fantastyki w utworze • określić funkcję elementów 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować przyczyny ponadczasowej aktualności dzieł Szekspira • wymienić przykłady adaptacji dzieł Szekspira • zdefiniować tragizm w utworze • analizować kreację Lady Makbet 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybraną adaptację <i>Makbeta</i> bądź <i>Hamleta</i> i skonfrontować ją z tekstem dramatu

			humorystycznych w utworze		
64. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i uzasadniać własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
65. <i>Makbet</i> współcześnie	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony • wyjaśnić, czym jest <i>Projekt Szekspir</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentu • wskazać elementy fabuły <i>Makbeta</i> Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać fragmenty powieści z dramatem Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat uniwersalności twórczości Williama Szekspira 	
*66., 67., 68., 69. i 70. <i>Hamlet</i> Williama Szekspira	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę dramatu • wymienić bohaterów dzieła • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów tragedii • omówić relacje między bohaterami • przedstawić różne sposoby sprawowania władzy w <i>Hamlecie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wątki wanitatywne w <i>Hamlecie</i> • omówić różne sposoby realizacji nakazu zemsty w <i>Hamlecie</i> • omówić przyczyny obłędu Ofelii 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować przyczyny zachowań Hamleta • dokonać analizy i interpretacji monologów Hamleta 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i omówić wybraną adaptację filmową <i>Hamleta</i>
*71. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
*72. <i>Tren Fortynbrasa</i> Zbigniewa Herberta	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego i omówić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do <i>Hamleta</i> Williama Szekspira • scharakteryzować Hamleta i Fortynbrasa • wskazać środki 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić problematykę utworu • omówić funkcję środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat prezentowanych postaw

		językowe			
73. William Szekspir – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Williama Szekspira wymienić omawiane utwory Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować wybrane utwory Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> omówić znaczenie twórczości Williama Szekspira w rozwoju literatury 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Williama Szekspira
74., 75. i 76. <i>Skąpiec</i> Moliera (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść dramatu wymienić bohaterów dzieła wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Moliera 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje komizmu omówić <i>Skąpca</i> jako komedię charakterów omówić obyczajowość przestawioną w dramacie omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić problematykę utworu omówić rolę didaskaliów 	<ul style="list-style-type: none"> analizować język utworu podjąć dyskusję na temat problematyki dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić i omówić wybraną adaptację utworu
BAROK – NAUKA O JĘZYKU					
77. Pisownia <i>-ji</i> , <i>-ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni <i>-ji</i>, <i>-ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady pisowni <i>-ji</i>, <i>-ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać zasadę, według której zapisuje się podane rzeczowniki 	<ul style="list-style-type: none"> zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu 	
78. Kiedy piszemy <i>ą</i> i <i>ę</i> , a kiedy – <i>om</i> , <i>on</i> , <i>em</i> , <i>en</i> ?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady zapisu <i>ą</i> i <i>ę</i>, <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady zapisu <i>ą</i> i <i>ę</i>, <i>om</i>, <i>on</i>, <i>em</i>, <i>en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać zasadę, według której zapisuje się podane słowa 	<ul style="list-style-type: none"> zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu 	
79. Pisownia przedrostków <i>roz-</i> , <i>bez-</i> , <i>wesz-</i> , <i>wes-</i> , <i>wz-</i> , <i>ws-</i> oraz przyimków złożonych	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni przedrostków <i>roz-</i>, <i>bez-</i>, <i>wesz-</i>, <i>wes-</i>, <i>wz-</i>, <i>ws-</i> oraz przyimków złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady pisowni przedrostków <i>roz-</i>, <i>bez-</i>, <i>wesz-</i>, <i>wes-</i>, <i>wz-</i>, <i>ws-</i> oraz przyimków złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać zasadę, według której zapisuje się podane słowa 	<ul style="list-style-type: none"> zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu 	
BAROK – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
80. Interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcie: <i>interpretacja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić kompozycję rozprawki 	<ul style="list-style-type: none"> formułować tezę interpretacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć spójną rozprawkę 	

literackiego	<ul style="list-style-type: none"> wymienić elementy rozprawki interpretacyjnej 	interpretacyjnej <ul style="list-style-type: none"> omówić budowę akapitów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty interpretacyjne 	interpretacyjną	
BAROK – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
81. i 82. Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
OŚWIECENIE – O EPOCE					
83. Oświecenie w Europie i Polsce	<ul style="list-style-type: none"> objaśnić etymologię nazwy epoki podać daty graniczne oświecenia w Europie przedstawić periodyzację polskiego oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> opisać światopogląd ludzi oświecenia przedstawić najważniejsze osiągnięcia oświecenia w dziedzinie nauki wymienić najważniejsze instytucje powstałe w czasach stanisławowskich wymienić najważniejszych myślicieli epoki oświecenia wyjaśnić pojęcia: <i>deizm, ateizm, materializm, sensualizm, empiryzm, tabula rasa, utylitaryzm, liberalizm, libertynizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> opisać przemiany społeczne doby oświecenia wyjaśnić pojęcia: <i>umowa społeczna, konstytucja, trójpodział władzy</i> wypowiedzieć się na temat edukacji w oświeceniu wymienić najważniejsze założenia filozofii: Johna Locke’a, Immanuela Kanta, Jana Jakuba Rousseau scharakteryzować specyfikę oświecenia polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować wpływ idei oświeceniowych na życie codzienne analizować wpływ czasopiśmiennictwa na epokę 	<ul style="list-style-type: none"> analizować przemiany światopoglądowe, które ukształtowały oświecenie

84. i 85. Sztuka oświecenia	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać na przykładach cechy stylu klasycystycznego w architekturze • wskazać na przykładach cechy stylu klasycystycznego w malarstwie i rzeźbie • wskazać na przykładach cechy stylu rokoko 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy stylu klasycystycznego • wymienić cechy stylu rokoko • omówić inspiracje antyczne w sztuce klasycystycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze dzieła czołowych twórców klasycyzmu europejskiego • opisać specyfikę rokokowych przedmiotów codziennego użytku i wystroju wnętrz 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować dzieło klasycystyczne według wskazanych kryteriów • analizować, w jaki sposób sztuka oświecenia odzwierciedlała najważniejsze idee tej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat muzyki okresu oświecenia
86. Opowieść o genialnym muzyku – <i>Amadeusz</i> Miloša Formana	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Salieriego oraz Mozarta jako dwie kontrastujące ze sobą postacie 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać chwyt narracyjny zastosowany w filmie i określić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • oceniać zachowanie Mozarta oraz w tym kontekście wypowiadać się na temat praw artysty do niekonwencjonalnego zachowania 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kondycję artysty w XVIII wieku
OŚWIECENIE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
87. Ignacy Krasicki – sylwetka twórcy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze fakty z biografii Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić działalność publicystyczną Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić działalność literacką Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat znaczenia działalności Ignacego Krasickiego dla rozwoju polskiego oświecenia 	
88. Poetycki opis miłości do ojczyzny	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę <i>Hymnu do miłości ojczyzny</i> • zdefiniować hymn 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać wzór patrioty ukazany w utworze • wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków stylistycznych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Hymn do miłości ojczyzny</i> Ignacego Krasickiego z <i>Pieśnią V</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat definicji patriotyzmu
89. i 90. Satyryczny komentarz rzeczywistości	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować satyrę • zrelacjonować treść satyr <i>Świat zepsuty</i> i <i>Pijaństwo</i> Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję satyr • scharakteryzować głównych bohaterów satyry <i>Pijaństwo</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić problematykę satyr • wskazać te cechy satyry, które określają jej przynależność do 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpatrzeć satyrę w kontekście ówczesnej obyczajowości oraz w kontekście sytuacji społeczno-politycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • w kontekście satyry rozpatrzeć i ocenić wzorce obyczajowe oraz postawy społeczne we współczesnym

		<ul style="list-style-type: none"> wymienić wady ganione przez autora w obu satyrach wskazać w utworach cechy satyry 	klasycyzmu <ul style="list-style-type: none"> omówić sposób piętnowania wad w satyrach Ignacego Krasickiego wskazać sposoby uzyskania efektu komicznego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w satyrze 	świecie
91. Współczesna satyra	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść utworu wyjaśnić terminy: <i>ironia, stereotyp, PRL</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy satyry w utworze wskazać sposoby uzyskania efektu komicznego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić problem poruszony w satyrze omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w satyrze 	<ul style="list-style-type: none"> porównać <i>Mistrzostwa w narzekaniu</i> Wojciecha Młynarskiego z wybraną satyrą Ignacego Krasickiego omówić kontekst społeczno-polityczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat siły oddziaływania dobrej satyry – dawniej i współcześnie
92. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie zinterpretować tekst
93. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować i uzasadniać własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć polemikę
94. Ignacy Krasicki – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> wymienić gatunki tworzone przez Ignacego Krasickiego i zilustrować je przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> relacjonować najważniejsze wydarzenia w biografii Ignacego Krasickiego utwory autorstwa Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> wyliczyć tematy i motywy, którymi w swojej twórczości zajmował się Ignacy Krasicki oraz odnieść je do konkretnych dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> rozważać znaczenie twórczości Ignacego Krasickiego w rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować tematykę powieści <i>Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki</i>

<p>95. Piewca miłości tkliwej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować sielankę • streścić podane fragmenty utworu Franciszka Karpińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w świecie przedstawionym <i>Laury i Filona</i> elementy o charakterze konwencjonalnym • scharakteryzować bohaterów sielanki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>sentymalizm</i> • wskazać elementy sentymalizmu w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego sielanki sentymalne śmieszą dzisiejszego czytelnika 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać świat sielankowej Arkadii do utopii
<p>96. Miłość w przyziemnym świecie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentu • wskazać kontrast w sposobie przedstawienia dwóch światów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić problematykę fragmentu • omówić funkcję kontrastu zawartego we fragmencie • wskazać elementy sielanki we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować rozmowę trzech mężczyzn i wypowiedzieć się na temat ich motywacji • omówić język fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania
<p>97. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
<p>98. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
<p>99. <i>Pieśni nabożne</i> Franciszka Karpińskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę utworów • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego • opisać sytuację 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego i adresata lirycznego • omówić opisaną w utworach relację 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy modlitwy w utworach • formułować przesłanie utworów • wskazać treści symboliczne 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować i interpretować utwory • porównać utwory Franciszka Karpińskiego z pieśnią <i>Czego chcesz od nas,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania

	liryczną utworów	między człowiekiem a Bogiem		<i>Panie Jana</i> Kochanowskiego	
*100., 101. i 102. <i>Kandyd</i> Woltera (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • streścić utwór • omówić świat przedstawiony • nazwać rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić historię dojrzewania bohatera • omówić kompozycję utworu • wyjaśnić pojęcie: <i>Eldorado</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić <i>Kandydę</i> jako satyryczną i krytyczną wizję cywilizacji europejskiej • wskazać elementy parodii w utworze • wskazać sposoby uzyskiwania efektu komicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić językowe sposoby uzyskiwania efektu komicznego • omówić kontekst filozoficzny utworu • interpretować zakończenie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przesłania zawartego w zakończeniu utworu
*103. Człowiek naiwny wobec absurdu świata – <i>Forrest Gump</i> Winstona Grooma	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę filmu • omówić świat przedstawiony filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównego bohatera • wskazać, na czym polega naiwność głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać sposoby uzyskiwania efektu komicznego w filmie • scharakteryzować język głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać film <i>Forrest Gump</i> z <i>Kandydą</i> Woltera • omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w filmie • omówić kreację Toma Hanksa 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania
OŚWIECENIE – NAUKA O JĘZYKU					
104. Pisownia skrótów i skrótowców	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>skrót</i> i <i>skrótowiec</i> • wymienić typy skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić pisownię skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć odpowiednie formy poszczególnych skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się skrótami i skrótowcami w tworzeniu tekstu 	
*105. Rola języka w budowaniu obrazu świata	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>językowy obraz świata</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i omówić elementy składające się na językowy obraz świata 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić językowy obraz świata wynikający z podanych wyrażań 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować język w odniesieniu do elementów składających się na językowy obraz świata 	
106. Kompetencje językowe i komunikacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznany słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie posługiwać się językiem
OŚWIECENIE – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
*107. Różne typy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić typy dowodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić poszczególne typy dowodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić na przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst stosując różne typy 	

dowodzenia			poszczególne typy dowodzenia • rozpoznać poszczególne typy dowodzenia	dowodzenia • przeanalizować podany przykład dowodzenia	
*108. Kompetencje językowe i komunikacyjne	• posługiwać się nowo poznany słownictwo	• wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań	• poszerzyć świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• sprawnie posługiwać się językiem
OŚWIECENIE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
109. i 110. Powtórzenie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Autorka: Magdalena Lotterhoff